

Y Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol

CA(3)-01-11

Papur 3 : Adroddiad y Cynghorwyr Cyfreithiol

Y Mesur Arfaethedig ynghylch Addysg (Cymru) 2011 (“y Mesur arfaethedig”)

Paratowyd y ddogfen hon gan gyfreithwyr Cynulliad Cenedlaethol Cymru er mwyn rhoi gwybodaeth a chyngor i Aelodau Cynulliad a'u cynorthwyr ynghylch materion dan ystyriaeth gan y Cynulliad a'i bwyllgorau ac nid at unrhyw ddiben arall. Gwnaed pob ymdrech i sicrhau bod yr wybodaeth a'r cyngor a gynhwysir ynddi yn gywir, ond ni dderbynnir cyfrifoldeb am unrhyw ddibyniaeth a roddir arnynt gan drydydd partion.

Papur Briffio Cyfreithiol – Cwmpawd y Pwerau i wneud Is-ddeddfwriaeth

1 Rhagarweiniad

Mae'r Mesur arfaethedig hwn yn cyflwyno darpariaethau i gyflawni pedwar amcan bras. Mae'r Mesur arfaethedig yn cyflwyno pwerau a dyletswyddau ac yn eu rhoi ar waith i wneud cydlafurio yn gyffredin yn y gyfundrefn addysg, i annog ffedereiddio cyrff llywodraethu ysgolion, i wella sut y caiff ysgolion eu llywodraethu drwy hyfforddi clerod a llywodraethwyr, ac i symleiddio'r broses o gynllunio lleoedd mewn ysgolion yng Nghymru.

Mae'r Mesur arfaethedig yn cynnwys sawl pŵer i Weinidogion Cymru wneud rheoliadau a Gorchmynion yn nodi'r manylion sydd eu hangen i gefnogi'r egwyddorion a geir yn y Mesur arfaethedig, a'u rhoi ar waith. Mae'r papur hwn yn nodi yn fanwl y pwerau is-ddeddfu a'r gweithdrefnau craffu ar y ddeddfwriaeth sy'n gymwys. Mae llythyr wedi dod i law gan y Gweinidog dros Blant, Addysg a Dysgu Gydol Oes a fydd yn ddefnyddiol i Aelodau, dyddiedig 22 Rhagfyr 2010, sy'n nodi mewn mwy o fanylder y pwerau eilaidd a geir yn y Mesur hwn. Mae adran 5 (tudalen 15) o'r Memorandwm Esboniadol hefyd yn crynhoi ar ffurf tabl y pwerau is-ddeddfu.

2 Pwerau i wneud is-ddeddfwriaeth

Cydlafurio

Mae Rhan 1 o'r Mesur arfaethedig yn cyflwyno un o'r amcanion polisi allweddol, sef cydlafurio gan gyrff addysg. Mae'r Mesur yn diffinio cyrff addysg i gynnwys cyrff llywodraethu ysgolion, cyrff llywodraethu sefydliadau addysg uwch, ac awdurdodau lleol. Mae'r gyfraith eisoes yn darparu ar gyfer peth cydlafurio ond bydd y Mesur hwn yn atgyfnerthu ac yn adeiladu ar y gofynion hynny sydd eisoes yn bod.

Mae adran 3 yn rhoi dyletswydd i gyrff addysg ystyried gweithio ar y cyd. Os bydd corff addysg yn dod i'r casgliad y byddai gweithredu'r pŵer i gydlafurio yn golygu gwneud defnydd gwell, mwy effeithiol ac effeithlon o adnoddau cyhoeddus o ran addysg a hyfforddiant, rhaid iddo gydlafurio.

Mae adran 6(1) yn rhoi'r pŵer i Weinidogion Cymru drwy reoliadau ddarparu am y pŵer i gydlafurio. Gallai'r rheoliadau o dan yr isadran hon nodi'r swyddogaethau nad oes modd i gorff addysg eu dirprwyo i gorff neu gydbwyllgor arall. Mae isadran (2) yn darparu y caiff rheoliadau ddarparu'n benodol am gyfansoddiad a gweithdrefn cydbwyllgorau'r cyrff addysg sy'n cydlafurio, ac am faterion cysylltiedig eraill. Mae isadrannau (3) a (4) yn darparu y caiff rheoliadau addasu unrhyw ddeddfwriaeth sy'n ymwneud â swyddogaethau'r cyrff addysg sy'n cydlafurio. Efallai y bydd angen addasu deddfwriaeth i gyfleu'r ffaith bod corff neu gydbwyllgor arall mewn gwirionedd yn cyflawni'r swyddogaeth benodol (yn lle neu yn ogystal â'r corff addysg y mae'r swyddogaeth wedi'i throsglwyddo iddo). Mae addasu yn golygu diwygio deddfwriaeth at ddiben mwy cyfyng na chyffredinol, ond os yw hyn yn cynnwys y pŵer i addasu deddfwriaeth gynradd, efallai yr hoffai Aelodau holi pam nad yw'n ddarostyngedig i'r weithdrefn gadarnhaol.

Mae adran 7 yn caniatáu Gweinidogion Cymru i gyhoeddi canllawiau am y cydlafurio y mae'n rhaid i gyrff addysg roi sylw iddo. Efallai yr hoffai Aelodau sicrhau ei fod yn briodol trin hynny drwy ganllawiau yn hytrach na rheoliadau a fyddai'n ddarostyngedig i weithdrefnau'r Cynulliad.

Gweithdrefn: Bydd rheoliadau a wnaed o dan adran 6 yn ddarostyngedig i'r weithdrefn negyddol. Bwriedir i'r rheoliadau a wnaed o dan yr adran hon fod o natur dechnegol, ac felly barn y Llywodraeth yw mai'r weithdrefn negyddol yw'r weithdrefn briodol i'w defnyddio.

Llywodraethu Ysgolion – Ffedereiddio ysgolion a gynhelir

Mae Rhan 2 y Mesur yn ymwneud â ffedereiddio ysgolion. Mae Pennod 1 yn ymwneud â ffedereiddio ysgolion a gynhelir. Mae'n newid adrannau 25 a 26 o Ddeddf Addysg 2002 o ran Cymru, gan ddarparu o'r newydd o ran ffedereiddio ysgolion a gynhelir. Mae ffedereiddio yn caniatáu i ddwy ysgol neu ragor ddod ynghyd o dan gorff llywodraethu sengl.

Mae adran 10 yn rhoi'r pŵer i gyrff llywodraethu ysgolion a gynhelir ddarparu bod yn rhaid i ddwy ysgol neu ragor ffedereiddio, neu fod ffederasiwn sy'n bodoli eisoes yn ffedereiddio ag un neu ragor o ysgolion, neu fod dau ffederasiwn neu ragor yn ffedereiddio o dan gorff llywodraethu sengl. Ymhellach, mae'n darparu bod y penderfyniad ynghylch ffedereiddio o dan yr adran hon yn un i'r corff llywodraethu dan sylw unwaith iddo gydymffurfio â'r amodau a'r gweithdrefnau penodol a geir mewn rheoliadau.

Mae adran 11(1) yn rhoi'r pŵer i awdurdodau lleol yng Nghymru gynnig bod dwy ysgol a gynhelir neu ragor yn cael ffedereiddio, bod ffederasiwn sy'n bodoli eisoes yn ffedereiddio ag un neu ragor o ysgolion, neu fod dau ffederasiwn neu ragor sy'n bodoli eisoes yn cael ffedereiddio o dan gorff llywodraethu sengl.

Mae isadran (2) yn darparu bod yn rhaid i awdurdod lleol sy'n gwneud cynigion i ffedereiddio ysgolion neu ffederasiynau o dan yr adran hon gyhoeddi'r cynigion hynny.

Mae isadran (3) yn darparu bod yn rhaid i awdurdod lleol benderfynu ar unrhyw gynigion y mae wedi'u cyhoeddi i ffedereiddio ysgolion. Bydd rheoliadau yn nodi'r weithdrefn ar gyfer penderfynu ar y cynigion. Caiff yr awdurdod lleol gadarnhau'r cynigion (boed wedi'u haddasu ai peidio, neu'n ddibynol ar ddiwyddiad) neu eu tynnu'n ôl.

Mae isadran (4) yn caniatáu i awdurdodau lleol ystyried ffedereiddio gydag ysgolion a gynhelir gan awdurdod lleol arall ar yr amod eu bod yn cael cydsyniad yr awdurdod lleol arall.

Mae isadran (5) yn ei gwneud yn ofynnol cael cydsyniad personau penodol cyn bod awdurdod lleol yn cael cynnig ffederasiwn sy'n cynnwys ysgol sefydledig neu ysgol wirfoddol. Yn achos ysgol Gatholig neu ysgol yr Eglwys yng Nghymru, awdurdod yr esgobaethau fyddai'r personau hynny, ac yn achos ysgolion sefydledig neu ysgol wirfoddol, y personau sy'n penodi'r llywodraethwyr sefydledig fyddai'r personau hynny.

Mae isadran (6) yn darparu y caiff rheoliadau bennu'r gofynion o ran y cynigion i ffedereiddio, er enghraifft drwy ei gwneud yn ofynnol cael personau penodol i gydsynio i gyhoeddi neu gadarnhau'r cynigion. Caiff y rheoliadau o dan yr isadran hon ddarparu'n wahanol o ran ffederasiwn sy'n cynnwys ysgol fach.

Mae adran 12 yn darparu ynghylch rhoi'r cynigion i ffedereiddio ar waith. Mae isadrannau (2) a (3) yn nodi pwy y mae'n ofynnol iddynt weithredu'r cynigion, sef yr awdurdod lleol neu'r corff llywodraethu i'r graddau y mae'r cynigion yn darparu hynny, neu unrhyw bersonau eraill a nodir yn y rheoliadau. Pan fydd awdurdod lleol wedi cadarnhau cynigion, rhaid iddynt gael eu gweithredu fel y'u cadarnhawyd (isadran (4)). Fodd bynnag, caniateir addasu cynigion a gadarnhawyd ar gais y personau hynny sydd wedi'u nodi yn y rheoliadau (isadran (5)). O dan isadran (6), caiff awdurdod lleol benderfynu peidio â gweithredu cynnig a gadarnhawyd pe bai'n afresymol o anodd iddo wneud hynny neu phe bai'r amgylchiadau wedi newid cymaint fel nad yw bellach yn briodol iddo wneud. Caiff rheoliadau ei gwneud yn ofynnol i awdurdod lleol ymgynghori â phersonau rhagnodedig cyn gwneud y penderfyniad hwnnw (isadran (7)).

Mae adran 13 yn datgan y bydd gan ffederasiwn (sef grŵp o ysgolion) gorff llywodraethu sengl. Bydd ysgolion o fewn ffederasiwn yn parhau i gael eu trin fel ysgolion unigol (fel bod yn rhaid i gorff llywodraethu arfer ei ddyletswyddau mewn perthynas â phob ysgol o fewn y ffederasiwn yn unigol). Fodd bynnag, caiff rheoliadau nodi'r achosion pan gaiff ysgolion o fewn ffederasiwn eu trin fel ysgol sengl.

Mae adran 14 yn darparu y caiff rheoliadau ddarparu ymhellach mewn perthynas â ffederasiynau, gan gynnwys o ran eu diddymu a throsglwyddo eu heiddo, eu hawliau a'u rhwymedigaethau.

Mae adran 15 yn rhoi'r pŵer i Weinidogion Cymru wneud gorchymyn yn diffinio "ysgol fach a gynhelir" yn ôl nifer y disgyblion yn yr ysgol. Diffinnir nifer y disgyblion yn ôl y nifer a restrir ar ddyddiad penodedig mewn unrhyw flwyddyn ysgol. Unwaith y bydd ysgol fach a gynhelir wedi'i diffinio, bydd Gweinidogion Cymru yn gallu arfer eu pŵerau yn adran 16 i gyfarwyddo ffedereiddio ysgolion o'r fath.

Mae adran 16 yn darparu mewn perthynas â ffedereiddio ysgolion bach a gynhelir. Mae isadran (1) yn rhoi'r pŵer i Weinidogion Cymru gyfarwyddo awdurdodau lleol neu gyrff llywodraethu i ffedereiddio dwy neu ragor o ysgolion bach gyda'i gilydd, neu i ffedereiddio ysgol fach neu ysgolion bach gydag ysgol arall nad yw'n ysgol fach, neu gyda ffederasiwn arall. Mae is-adrannau (3) a (4) yn darparu mewn cysylltiad â gwneud, amrywio, neu ddirymu cyfarwyddiadau o'r fath, gan gynnwys darparu bod modd eu gorfodi drwy orchymyn mandadol gan yr Uchel Lys.

Mae adran 17 yn rhoi pŵer i Weinidogion Cymru gyhoeddi canllawiau y mae'n rhaid i awdurdodau lleol a chyrrff llywodraethu ysgol a gynhelir yng Nghymru roi sylw iddynt wrth arfer eu swyddogaethau o ran ffedereiddio ysgolion a gynhelir. Efallai yr hoffai Aelodau sicrhau ei fod yn briodol ymdrin â hyn drwy gyfrwng canllawiau yn hytrach na rheoliadau a fyddai'n ddarostyngedig i weithdrefnau'r Cynulliad.

Mae adran 18 yn caniatáu gwneud rheoliadau sy'n addasu Pennod 4 o Ran 1 Deddf Safonau a Fframwaith Ysgolion 1998 (ymyrryd mewn ysgolion sy'n peri pryder) ac adrannau 49 i 51 o'r Ddeddf honno ac Atodlen 15 iddi (dirprwyo ariannol) o ran sut y maent yn gymwys i ffedereiddio ysgolion. Pan fydd yr amodau penodol sy'n sbarduno'r pŵerau ymyrryd yn bod ond mewn perthynas ag un ysgol o fewn ffederasiwn ond heb fod i eraill, gallai rheoliadau o dan yr adran hon ddarparu bod modd arfer y pŵerau ymyrryd hynny mewn perthynas â chorff llywodraethu y ffederasiwn hwnnw. Mae adran 18 hefyd yn caniatáu i reoliadau addasu deddfwriaeth sy'n ymwneud ag ysgolion o fewn categorïau gwahanol. Bydd rheoliadau o'r fath yn ei gwneud yn glir sut y mae'r deddfwriaeth honno yn gymwys mewn perthynas â'r ysgolion o fewn ffederasiwn sy'n perthyn i categorïau gwahanol. Eto, mae addasu yn golygu diwygio deddfwriaeth at ddiben cyfyngedig yn hytrach na diben cyffredinol, ond efallai yr hoffai Aelodau ofyn pam nad yw hyn yn ddarostyngedig i'r weithdrefn gadarnhaol.

Mae adran 19 yn gwneud mân ddiwygiadau a diwygiadau canlyniadol i adrannau 24 a 25 Deddf Addysg 2002, gan gyfyngu eu cymhwyster i Loegr yn unig. Mewn perthynas â Chymru, cânt eu disodli gan ddarpariaethau'r Bennod hon.

Mae adran 20(1) yn diffinio'r termau a ddefnyddir ym Mhennod 1 o Ran 2 y Mesur. Mae is-adran (2) yn darparu ynghylch dehongli'r termau a ddefnyddir mewn unrhyw ddeddfiad mewn perthynas ag ysgol ffederal fel bod cyfeiriad mewn deddfwriaeth i gorff llywodraethu ysgol a gynhelir, er enghraifft, yn effeithio ar ffederasiwn fel pe bai'n gyfeiriad at gorff llywodraethu ffederasiwn.

Gweithdrefn: bydd rheoliadau a wnaed o dan adrannau 10, 11, 12, 13, 14 ac 18 a gorchmynion a wnaed o dan adran 15 yn ddarostyngedig i'r weithdrefn negyddol. Bwriedir i'r rheoliadau a wneir o dan yr adran hon fod yn dechnegol eu natur, a gall fod yn briodol diweddarar pwnic yr is-ddeddfwriaeth yn gyson. Mae'r Llywodraeth felly o'r farn mai'r weithdrefn negyddol yw'r weithdrefn briodol i'w defnyddio.

Llywodraethu Ysgolion – hyfforddiant i lywodraethwyr a chlercod

Mae adran 20(1) a (2) yn rhoi'r ddyletswydd ar awdurdodau lleol i roi gwybodaeth i lywodraethwyr ysgolion a gynhelir yng Nghymru i'w galluogi i arfer eu swyddogaethau. Mae is-adrannau (3) a (4) yn darparu y caiff rheoliadau ei gwneud yn ofynnol i awdurdod lleol sicrhau y darperir hyfforddiant rhagnodedig yn rhad ac am ddim i lywodraethwyr ysgolion. Mae is-adran (5) yn darparu nad yw gofynion rheoliadau o dan is-adran (3) yn lleihau effaith y ddyletswydd a geir yn is-adran (6), sef bod yn rhaid i awdurdod lleol hyfforddi lywodraethwyr er mwyn iddynt gyflawni eu swyddogaethau yn effeithiol.

Mae adran 22 yn ymwneud â darparu clercod i gyrff llywodraethu ysgolion. Mae rheoliadau presennol o dan adran 23 o Ddeddf Addysg 2002 yn darparu ar gyfer penodi clercc i gorff llywodraethu. O dan yr adran hon, rhaid i awdurdod lleol hysbysu'r corff sy'n penodi'r clercc y caiff ofyn i'r awdurdod lleol ddarparu person i'w benodi'n glerc. Os bydd y corff yn gwneud cais o'r fath, caiff rheoliadau ei gwneud yn ofynnol i'r awdurdod lleol ddarparu person i'w benodi'n glerc ac iddo gael ei dalu am ddarparu'r gwasanaeth.

Caiff rheoliadau a wneir o dan adran 23 osod dyletswydd ar y corff sy'n penodi clercc i gorff llywodraethu (yn unol â'r rheoliadau o dan adran 23 o Ddeddf Addysg 2002). Pwrpas y ddyletswydd y mae modd ei gosod yw sicrhau bod y person a benodir yn glerc wedi cwblhau'r hyfforddiant i'r safon sy'n ofynnol gan y rheoliadau. Mae is-adran (3) yn darparu y caiff y rheoliadau ddarparu ymhellach mewn perthynas â hyfforddi clerccod.

Mae adran 24 yn gosod dyletswydd ar awdurdod lleol i sicrhau bod unrhyw hyfforddiant y mae'r awdurdod yn barnu ei fod yn angenrheidiol ar gael i bob clercc corff llywodraethu.

Gweithdrefn: Bydd y rheoliadau a wneir yn rhinwedd adrannau 21, 23 a 23 yn ddarostyngedig i'r weithdrefn negyddol. Bwriedir i'r rheoliadau a wnaed o dan yr adran hon fod yn dechnegol eu natur a gall fod yn briodol diweddarar pwnic yr is-ddeddfwriaeth yn gyson. Mae'r Llywodraeth felly o'r farn mai'r weithdrefn negyddol yw'r weithdrefn briodol i'w defnyddio.

Ysgolion sefydledig

Mae adran 25 yn dileu gallu awdurdodau lleol neu awdurdodau hybu eraill i gynnig sefydlu ysgol sefydledig newydd yng Nghymru. Mae'r adran hon hefyd yn diwygio adran 113A o Ddeddf Dysgu a Sgiliau 2000 er mwyn dileu gallu Gweinidogion Cymru i gynnig sefydlu ysgol sefydledig i ddisgyblion dros eu 16 oed.

Mae adran 26 yn gwahardd ysgolion rhag newid eu categori ac i ddewis bod yn ysgolion sefydledig. Mae Atodlen 8 i Ddeddf Safonau a Fframwaith Ysgolion 1998 yn darparu er mwyn caniatáu i ysgolion yng Nghymru newid categorïau. Mae'r adran hon yn diwygio Atodlen 8 i Ddeddf 1998 er mwyn dileu gallu awdurdod lleol neu gorff llywodraethu i gynnig bod ysgol yn newid ei categori er mwyn bod yn ysgol sefydledig. Ni fydd hyn yn rhwystro ysgol sydd eisoes yn ysgol sefydledig rhag newid categori i gategori arall.

Mae adran 27 yn cynnwys darpariaeth ynghylch arbedion mewn perthynas â'r cynigion i sefydlu ysgolion sefydledig newydd. Nid yw'r diwygiadau a wneir gan adran 25 uchod yn effeithio ar unrhyw gynnig i sefydlu ysgol sefydledig newydd a gyhoeddwyd cyn i adran 25 ddod i rym ar yr amod nad yw wedi'i weithredu. Caiff y cynnig hwnnw ei drin felly o dan adran 28 o Ddeddf 1998 ac Atodlen 6 iddi fel pe na bai diwygiadau adran 25 wedi dod i rym.

Mae adran 28 hefyd yn cynnwys darpariaeth ynghylch arbedion. Nid yw'r diwygiadau a wneir gan adran 25 yn effeithio ar unrhyw gynnig i ysgol newid o un categori i un arall os cafodd y cynnig ei gyhoeddi cyn i adran 26 ddod i rym, ac os nad yw wedi'i weithredu. Caiff y cynnig hwnnw ei drin felly o dan Atodlen 8 i Ddeddf 1998 fel pe na bai diwygiadau adran 26 wedi dod i rym.

Mae adran 29 yn caniatáu i Weinidogion Cymru ddarparu drwy orchymyn y maent yn ei ystyried yn angenrheidiol neu'n hwylys i roi effaith lawn i adrannau 25 i 28. Ymhlith pethau eraill, caiff gorchymyn a wnaed gan Weinidogion Cymru o dan y pŵer hwn ddiwygio neu ddirymu is-ddeddfwriaeth.

Mae adran 30(1) yn diffinio'r termau a ddefnyddir yn y Mesur. Mae is-adran (2) yn darparu y dylid darllen darpariaethau'r Mesur fel pe baent wedi'u cynnwys yn Neddf Addysg 1996. Golyga hynny y dylid darllen darpariaethau'r Ddeddf honno fel pe baent wedi'u cynnwys yn y Mesur, ac mae darpariaethau cyffredinol y Ddeddf honno yn gymwys i'r Mesur. Er enghraifft, mae swyddogaethau addysg ("education functions") awdurdod lleol wedi'u rhagnodi yn Atodlen 36A i Ddeddf Addysg 1996, ac mae'r diffiniad hwnnw felly yn gymwys i'r term pan gaiff ei ddefnyddio yn y Mesur hwn. Os bydd gwahaniaeth ystyr, y diffiniadau a nodir yn y Mesur sy'n cael blaenoriaeth dros y rhai a ddefnyddir yn Neddf Addysg 1996 (is-adran (3)).

Mae adran 31 yn darparu y dylid gwneud gorchmynion a rheoliadau o dan y Mesur drwy offeryn statudol, ac mae'n rhagnodi gweithdrefnau'r Cynulliad mewn perthynas â hwy.

Mae adran 32 yn cynnwys darpariaethau cychwyn. Daw adrannau 25 i 33 i rym ddeufis ar ôl i'r Mesur gael ei gymeradwyo gan Ei Mawrhydi yn y Cyfrin Gyngor. Daw gweddill darpariaethau'r Mesur i rym drwy orchymyn a wnaed gan Weinidogion Cymru. Mae'r memorandwm esboniadol yn disgrifio'r gorchmynion hyn gael eu gwneud erbyn mis Medi 2012.

Mae adran 33(1) yn darparu mai enw'r Mesur yw Mesur Addysg (Cymru) 2011. Mae'r Mesur hwn i'w gynnwys yn rhestr y Deddfau Addysg a osodir yn adran

578 o Ddeddf Addysg 1996 (is-adran (2)). Bernir fod unrhyw gyfeiriad mewn deddfwriaeth at Ddeddfau Addysg ("the Education Acts") yn cynnwys cyfeiriad at y Mesur hwn.

Gweithdrefn: bydd adran 29 yn ddarostyngedig i'r weithdrefn negyddol gan fod y Llywodraeth o'r farn y bydd unrhyw orchymyn a wneir o dan yr adran hon yn dechnegol ei natur ac felly dyna'r weithdrefn briodol. Mae adran 32 yn rhoi'r pŵer i wneud gorchymyn cychwyn ac nid yw hwnnw'n ddarostyngedig i unrhyw weithdrefn. Nid yw hyn yn anarferol gan nad yw gorchymynion cychwyn fel arfer yn ddarostyngedig i unrhyw weithdrefnau craffu.

3 Casgliad

Nid yw'n ymddangos bod unrhyw ddarpariaethau anarferol ynghylch pŵerau dirprwyedig yn y Mesur arfaethedig ar wahân i'r pŵer i addasu unrhyw ddeddfiad yn adrannau 6 a 18. Pan roddir pŵerau, maent yn ddarostyngedig i'r weithdrefn negyddol oni bai eu bod yn bwerau cychwyn nad oes unrhyw weithdrefn yn gymwys iddynt. Nid oes pŵerau yn y Mesur sy'n ddarostyngedig i'r weithdrefn gadarnhaol. Yn ôl yr arfer, nid oes gweithdrefn a fyddai'n gymwys i'r canllawiau a gyhoeddir o dan adrannau 7 ac 17.

Gwasanaethau Cyfreithiol
Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Ionawr 2011